

## **A bánffyhunyadi csendőrszázad harcai (történet 1944-ből)**

Csendőreink és csendőralakulataink sok dicsőséget arattak a nemzetnek mai élet-halál harcában. A hősi elszántságnak ragyogó példái kísérik őket nehéz útjukon, melyen a győzelembe vetett törhetetlen hittel és akarattal haladnak feltartóztathatatlanul a nagy, boldog magyar jövő felé.

Mint résztvevő, leírom egyik alakulatunknak, a bánffyhunyadi csendőrszázadnak ez év őszén az áruló oláhok ellen vívott harcát. Megindítója kívánok lenni ezzel azoknak a leírásoknak, melyeket bajtársaim küldenek be lapunkba, a csendőrség dicső történelmének öregbítésére.

A század 1944. szept. 2-án 22 órakor a kolozsvári csendőrkerületi parancsnokság távbeszélő parancsára tehergépkocsi szállítással Kolozsvárra érkezett, ahol elszállásolt.

Szeptember 3-án a századot megerősítve idősebb korosztályú honvédekkel, egy pótgyalogerzrednek rendelték alá azzal a feladattal, hogy a határainkon egyre betörő románok ellen indítandó támadás során a Felektől (Kolozsvártól délre 8 km.re) kétoldalt támadó gyalogezred után előnyomulva, az esetleg visszamaradó ellenséges fészkeket nyugatról keletre sodorítsa fel, majd a falut az ellenségtől tisztítsa meg s védje Kolozsvárt az ellenség esetleges visszavágásával szemben.

A támadás szept. 5-én hajnalban indult meg élénk ellenséges tűzérzési aknavető, géppuska, golyószóró és puskatűzben. Két küzdő zlj. Feleket megkerülve, csekély ellenállás után a határt átlépte s a védőállásokon túljutott. Solymosi főhadnagy csoportja, mely 20 csendőrből és 20 honvédből állott, 4 golyószóróval a jobb küzdő zlj. mögött balra kanyarodva az ellenséges állások oldalába került és közelharcban kézi gránátokkal felsodorította, nagy veszteséget okozva az ellenségnek. Közben 30 foglyot ejtett, 2 pánceltörőt, 2 aknavetőt, 3 gránátvetőt, 1 géppuskát, 8 golyószórót és sok puskát, löszert és felszerelési cikket zsákmányolt, majd feladata szerint az elfoglalt állásokat megszállta, hogy a falut biztosítsa.

Süveges főtörzsőrmester csoportja, 2 golyószórós raj erőben, közben az ellenség nehéz és könnyű fegyvereinek igen erős, kétoldali tüzében állott, melyet hatásosan viszonozott s közben a később hősi halál halt Hujber Lajos psz. őrzető egy ellenséges aknavetőt is kilőtt golyószórójával.

Szept. 5-én fél 8 órakor egy bánffyhunyadi századbeli csendőr tüzte ki a feleki román figyelő kilátóra a nemzeti lobogót.

Az én csoportom a műút baloldalán előnyomuló részeivel aknamezőn áthatolva jutott a fauba, amelynek megtisztítását 11 órára befejezte.

A század vesztesége 1 halott és 1 könnyebben sebesült csendőr, a beosztott honvédek közül pedig több könnyebben sebesült volt. Egy súlyosan sebesült később meghalt.

Miután a falu megtisztítása befejeződött, a század a zsákmányolt hadianyagot összegyűjtötte s később, nagyobb honvéderők beérkezése után, be lett vonva s egyes biztosító részek kivételével bevonult Kolozsvárra.

A harcokban különösen kitűnt Solymosi Miklós fhdgy., aki rettenthetetlen bátorságával mindig kis csoportja élén járt s hatalmas lendülettel a többszörös túlerőben levő ellenséget leküzdve, megakadályozta, hogy az a küzdő zászlóaljaink hátába kerüljön.

Szept. 6-án a század–portyázókkal megerősítve–parancsnokságom alatt a Gyalura már több ízben betört román erők elleni vállalkozásra indult. A vállalkozás folyamán a század a kiterjedt erdőségekben az ellenségen rajtaütött, elfoglalta a határon túllevő Hidegszamos községet és környékét az ellenségtől megtisztította, nagy veszteséget okozva annak. Közben 2 golyószórót, sok puskát zsákmányolt nagymennyiségű lőszerrel és több foglyot ejtett. Saját vesztesége 1 súlyosan sebesült csendőr és 4 könnyebben sebesült honvéd volt.

Szept. 8-án a vállalkozást Melegsamos felől ismételte meg a század a parancsnokságom alatt, 1 honvédszázad és 1 nehézfegyver szakasz bevonásával. Ez alkalommal az ellenséget a gyalui havasokba verte vissza és Melegsamos községet birtokba vette. Ettől az időtől kezdve az ellenség betörései ezen a helyen megszűntek.

A század legénysége minden alkalommal példátadó vitézséggel és lelkesedéssel küzdött. Mindenik az élen akart járni s mindeniknek nagy része volt a szép eredmények elérésében.

Az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért a hősi halált halt Hujber Lajos psz. őrvezető a Magyar Kisezüstöt, míg Daróczi István psz. szakaszvezető, Biró István, Bereczki Sándor, Bodoczi Mihály, Bata Lajos és Péter András psz. őrvezetők a Magyar Bronz Vitézségi érmet érdemelte ki, az utóbbi kettő a Gyalu melletti, a többiek a Feleki harcokért.

Romocsa Károly psz. őrvezető részére a Magyar Nagyezüst Vitézségi érem adományozása folyamatban van.

Solymosi fhdgy. kitüntetési javaslata szintén elintézés alatt áll.

*Dr. Hidvégi Flórián*

*Megjelent a Bajtársi Levél 1990. október 31-i számában*